

Κρέων.

Ἐπὶ τῆς γῆς μας, εἶπε. Τὸ ζητούμενον εὑρίσκεται· ἐκφεύγει τὸ ἀμελούμενον.
Οἰδίπους.

Καὶ ποῦ, ἐντὸς οἰκίας ή εἰς τοὺς ἄγρούς, ή ἐπὶ γένης ἔπεσεν ὁ Λάϊος;

Κρέων.

Ἀποδημήσας εἰς μαντεῖον θεωρός, ως εἶπε, πλέον δὲν ἐπέστρεψ' οἴκαδε.

Οἰδίπους.

Οὐδὲ ἄγγελός τις, οὐδὲ συνοδὸς αὐτοῦ εἰδέ τι, ὥστε νὰ τὸν ἐξετάσωμεν;

Κρέων.

Ἐπειδον πάντες, πλὴν ἑνός, ὅστις φυγών ἐκ φόβου, μόνον ἐν νὰ εἴπῃ ἡξευρε.

Οἰδίπους.

Ποῖον; Ν' ἀποκαλύψῃ δύναται πολλὰ τὸ ἐν, ἀρκεῖ ἐλπίδος νὰ δοθῇ ἀρχῇ.

Κρέων.

Λησταί, μᾶς εἴπεν, οχι εἰς ἄλλα πολλοί, ἐπιπεσόντες ἐθανάτωσαν αὐτόν.

Οἰδίπους.

Καὶ πῶς τοιαῦτα θὰ ἐτόλμα ὁ ληστής, ἐὰν ἐντεῦθεν χρῆμα δὲν ἐνήργησεν;

Κρέων.

Ὕποψία. Ἄλλ' ἐν μέσῳ συμφορῶν οὐδεὶς τὸν θάνατόν του ἔξεδίκησε.

Οἰδίπους.

Τις νὰ κωλύσῃ συμφορὰ τὸν θάνατο τοῦ φόνου βασιλέως τὴν ἀνάκρισιν;

Κρέων.

Νὰ λησμονῶμεν τὸν ἀφανῆ ἡνάγκαζεν ή Σφίγξ, τὰ πρὸ ποδῶν μας μόνον βλέποντες.

Οἰδίπους.

Ἐγὼ δὲ ἀποκαλύψω πᾶν ἐξ ὑπαρχῆς.

Διότι ἐπαξίως ὁ θεός καὶ σὺ ὑπὲρ τοῦ φονευθέντος μεριμνάτε. Καὶ δίκαιον σύμμαχόν σας θὰ μὲ ἔχετε, ἐκδικητὴν τῆς χώρας, ως καὶ τοῦ θεοῦ.

Οὐχ ὑπὲρ φίλων ἀπωτέρων, δι' ἐμὲ αὐτὸν δὲ ἀποκαλάρω τὸ κακούργημα.

Οστις ἐκείνου ἔγεινε φονεύς, καὶ ἐμὲ τίς οἶδεν, ίσως νὰ φονεύσῃ δύναται.

Ὑπὲρ ἐκείνου πράττων ἀφελῶ ἐμέ.

Νῦν τάχιστα, ὡς παῖδες σεῖς, ἀφήσατε τὰ βάθρα ταῦτα, αἴροντες τοὺς κλάδους σας. Εἰς ἄλλος ἄς καλέση τὸν λαὸν ἐδῶ.

Ἐγὼ θὰ πράξω πάντα. Καὶ η σωζόμεδα, ἀν θεός θέλη, η καταστρεφόμεθα.

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΕΙΣ ΤΟ ΟΡΟΣ ΤΩΝ ΕΛΑΙΩΝ.

(Μετὰ εικόνος.)

Ἐρμηνεία ὑπὸ τοῦ ιερολογ. Ιεροδ. Γερμανοῦ Καραβαγγέλη.

Ἐνρισκόμενα εἰς τὰς παραμονὰς τῶν Πατῶν τοῦ Σωτῆρος· τὸ φθονερὸν καὶ σκληροτράχηλον γένος τῶν Ἰουδαίων, δὲν ἀνέχεται πλέον νὰ βλέπῃ τὴν δόξαν, τὴν ὅποιαν δὲν τοῦ τέκτονος ἀπολαύει· ίδιοις ὅμμασι βλέπει τὴν ίασιν τῶν ἀσθενῶν, καὶ ὅμως κατηγορεῖ τὸν Ἰησοῦν, ὅτι ἐν ἡμέρᾳ Σαββάτου ἐνθεράπευεν· βλέπει τὴν ίασιν τῶν δαιμονιζομένων, καὶ ὅμως κηρύττει ὅτι ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια· γρεῖ μαρτυρίας κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ἀλλ' δὲ βίος Αὐτοῦ εἶνε ἄνευ κηλίδος· «τίς ἐξ ὑμῶν, λέγει οὗτος, ἐλέγχει με περὶ ἀμαρτίας»; γιητοῦν δὲ παγιδεύσασι τὸν Ἰησοῦν, καὶ παραστήσωσι παραβάτην τοῦ Νόμου, ἀλλ' δὲ Ἰησοῦς, ἐννοῶν τοὺς πονηροὺς αὐτῶν διαλογισμούς, ἐλέγχει πανταχοῦ καὶ καταισχύνει αὐτούς· ἐπιχειροῦν δὲ παραστήσωσιν αὐτὸν ἀντάρτην καὶ ἐχθρὸν τοῦ Καίσαρος, ἀλλ' δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίνεται, «ἡ βασιλεία ή ἐμῇ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· ἀπόδοτε τὰ τοῦ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ»· πανταχοῦ ἀκούουσιοφάς ἀποκρίσεις καὶ θείαν διδασκαλίαν· πανταχοῦ βλέπουσι παράδοξον καὶ πρωτοφανές ἐν τῷ κόσμῳ πρόσωπον, χαρακτῆρα ἀνεκτίμητον, βίον ἀμερπτον καὶ ἰδεῶδη· διοῦ καὶ ἀν διέλθη ἐνσπείρει ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν, καὶ θερίζει λατρείαν καὶ ἐνθουσιασμόν· τὰ πλήρη προσέρχονται κατὰ χιλιάδας παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ η θέα Αὐτοῦ ἡλεκτρίζει τὰς καρδίας τῶν θεατῶν, καὶ δεσμεύει αὐτάς δι' ἀπείρου ἀγάπης, διότι καὶ Οὗτος, δῆλος ἀγάπη διὰ τὸν ἀνθρωπὸν, λυπεῖται

καὶ κλαίει διὰ τὰς συμφορὰς τοῦ κόσμου, καὶ συντρέχει προθύρως, καὶ ἐπαρκεῖ πάντοτε εἰς τὰς ἡνάγκας τῶν πάντων· ἀκούει Αὐτοῦ λαλοῦντος, καὶ ἀπορεῖ καὶ ἐξισταται, οὐδέποτε, λέγων, ἐλάλησεν ἀνθρωπος ὃς οὐτος ὁ ἀνθρωπος· οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔχεμάνησαν, καὶ κηρύττουσι τὸν Ἰησοῦν παραβάτην τοῦ Νόμου, ὁ Ἰησοῦς ὅμως ἀποκαλεῖ αὐτοὺς ὑποκριτὰς καὶ διαστροφεῖς τοῦ Νόμου, καὶ ἐφαρμόζει ἐπ' αὐτῶν τὴν πρόφρετίαν τοῦ Ἡσαΐου «ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ιδῆτε· ἐπαχύνθη γάρ η καρδία τοῦ λαοῦ τούτου·» βλέπουσι τέλος τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Λαζάρου καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦ ὄχλου, τὴν θριαμβευτικὴν Αὐτοῦ εἰς Ἱερούσαλην εἰσόδον, ἐν μέσῳ τῶν ἀλαλαγμῶν τοῦ πλήθους, καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κατατρώγει ὁ σκώληξ τοῦ φύόνου, καὶ συγκροτοῦσι συμβούλια, ὅπως ἔξοντάσωσι πλέον τὸν Ἰησοῦν.

Ο Ἰησοῦς προγινώσκων ὃς Θεός τὴν προσέγγισιν τῶν δοκιμασιῶν, τὰς ὅποιας ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου ὀναλαρβάνει, εἰσέρχεται ως βασιλεὺς εἰς Ἱερούσαλην μάρτυρας ὅπως φάγη τὸ τελευταῖον πάσχα μετὰ τῶν Ἀποστόλων, καὶ στηρίζῃ αὐτοὺς ἀπέναντι τῶν σκανδάλων, ὅσα δὲ σταυρὸς Αὐτοῦ μέλλει νὰ προξενήσῃ τῷ κόσμῳ· ἀφοῦ ἐν τῷ μέσῳ τῶν μαθητῶν ἐτέλεσε τὸν μυστικὸν δεῖπνον, καὶ καθιέρωσε τὸ μυστήριον τῆς θείας εὐχαριστίας, ἀγγέλλει τότε τοῖς μαθηταῖς τὴν προσέγγισιν τοῦ Πάλιού Αὐτοῦ, καὶ προλέγει ὅτι εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν παραδώσει Αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἰου-

δαίων· ἀφοῦ δὲ τέλος ἀπηγόρουντες τοῖς μαθηταῖς τὰς τελευταίας ἑκείνας θείας καὶ ὑψηλᾶς συμβουλᾶς, καὶ ἐνεθάρρυντεν αὐτούς ἀπέναντι τῶν Παθῶν, ἀτινα πορεύεται ἵνα ἀναλάβῃ, καὶ παρηγόρησεν αὐτούς ἀπέναντι τῶν θλίψεων, ἃς ὅτα δοκιμάσωσιν ὑπέρ Αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ, παραλαμβάνει πλέον τοὺς τρεῖς τῶν στενοτέρων Αὐτοῦ μαθητῶν, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸ Ὁρος τῶν Ἐλαιῶν, ὅπως παραδοθῇ εἰς τὰς χεῖρας τῶν σταυρωτῶν Αὐτοῦ· οἱ μαθηταὶ πλήρεις θλίψεως καὶ ἀδημονίας, κατηφεῖς καὶ ἀπηλπισμένοι ἐπὶ τῷ χωρισμῷ τοῦ Διδασκάλου παραδίδονται εἰς τὸν ὕπνον, ἐνῷ ὁ Κύριος ὑπὸ πάντων ἐγκαταλειμμένος, ἀποσύρεται κατάμονος εἰς ἀπόκεντρον μέρος ὅπως προσευχῇ τῷ Πατρὶ Αὐτοῦ.

Βαθὺ σκότος καὶ ἔρεβος καλύπτει τὸ Ὁρος τῶν Ἐλαιῶν, πληκτικὴ ἥρεμία ἐν τῇ ζοφώδει νυκτὶ βασιλεύει, καὶ μελανειμονεῖ ἡ φύσις καὶ πενθεῖ ἡ ἀγία πόλις· ἡ Γαλιλαία καὶ τὰ περίχωρα τοῦ Ἰορδάνου, Ἱερουσαλήμ καὶ πᾶσα ἡ Παλαιστίνη εἰς βαθὺν καὶ ἀτάραχον ὑπνον πρὸ πολλοῦ παρεδόθησαν, καὶ τὴν νηνεμίαν τῆς νυκτὸς καὶ τὴν μελαγχολίαν τῆς φύσεως συνοδεύουσιν οἱ κελαρυσμοὶ τῶν ρεώντων τοῦ Ἰορδάνου, ἀλλὰ καὶ οὗτοι δὲν ταράττουσι τὴν ιερότητα τῆς νυκτὸς· βαυκαλίζουσι τὴν τεθλιμμένην φύσιν, καὶ διαχέοντιν εἰς τὰς ἐκτάσεις ἄρμονιαν μελαγχολικὴν καὶ πενθήρην. Μόνον εἰς ἀγρυπνεῖ, μόνον εἰς ταράττει τὴν σιγὴν τῆς νυκτὸς ἑκείνης· οὗτος εἶνε ὁ φθόνος τῶν Ιουδαίων, καὶ ἡ φιλαργυρία τοῦ Ἰούδα· ταῦτα εἰσὶ τὸ δύο θηρία, ἀτινα ἐγείρουσι κεφαλὴν δρακόντειον, καὶ ζητούσι μυκώμενα καὶ λυσσῶντα νὰ βάψωσι τοὺς δύνχας αὐτῶν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ἰησοῦ· ὁ Ἰησοῦς ἀγρυπνεῖ, ἀλλὰ δὲν ταράσσει τὴν ιερότητα τῆς νυκτὸς· μάρτυρες αὐτοῦ εἶνε αἱ ἐλαῖαι τοῦ Ὁρούς τῶν Ἐλαιῶν, σύντροφοι δὲ οἱ ἀπότομοι βράχοι· προσεύχεται, ἀλλὰ σιωπᾷ, θλίβεται, ἀλλ’ ὑπομένει· ἀδημονεῖ, ἀλλ’ ἀντέχει· κύπτει τὸ γόνυ πρὸ τινος βράχου· ἡ κεφαλὴ Αὐτοῦ στηρίζεται ἐπὶ τῶν χειρῶν, αἱ χεῖρες ἐπὶ τοῦ βράχου, ἀλλ’ ὁ Ἰησοῦς εὑρίσκεται ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ τὰ βλέμματα Αὐτοῦ ἐκτοξεύονται εἰς τὸ ἀπειρον, καὶ θεωροῦσι τὸν Πατέρα Αὐτοῦ. — Ἐν τῇ μυστικῇ ταύτῃ θεωρίᾳ βλέπει ὁ Ἰησοῦς τὸν θάνατον, καὶ ἀγωνιᾶ, καὶ ἡ ἀγωνία Αὐτοῦ ἐκδηλοῦνται διὰ τῶν λέξεων «Πάτερ, εἰ δυνατόν, παρελθέτω ἀπ’ ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο»· ἀλλὰ τὰς λέξεις ταύτας ὑπαγορεύει τὸ ἀνθρώπινον τοῦ θεανθρώπου θέλημα, τὸ δὲ θεῖον Αὐτοῦ θέλημα, εἶνε νὰ σώσῃ τὸν ἀνθρωπὸν διὰ τοῦ ἀχράντου Αὐτοῦ αἵματος· μέγας εἶνε ὁ ἀγών, δοκιμάζει ἐπὶ τοῖς προκειμένοις παθήμασιν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀγάπη Αὐτοῦ εἶνε ἀπειρος· ὁ πατήρ θυσιάζεται προθύμως ἐξ ἀγάπης ὑπέρ τῶν τέκνων, ἀλλ’ ἡ ἀγάπη αὕτη εἶνε μηδὲν ἀπέναντι τῆς ἀγάπης τοῦ Ἰησοῦ, ἡ ἀπειρος δὲ αὕτη ἀγάπη τοῦ Ἰησοῦ ὡμεῖ Αὐτὸν μετ’ ἀσυγκρίτου αὐταπαρνήσεως εἰς τὸν σταυρικὸν θάνατον· τὴν ἀγάθοτητα τοῦ προσώπου Αὐτοῦ διαπνέει ἐγκάρδιος λύπη· λυπεῖται δὲ οὐχὶ τόσον διὰ τὰ ἀναμένοντα Αὐτὸν πάθη, ὅσον διὰ τὴν ἀχαριστίαν τοῦ κόσμου· Αὐτὸς ἀπονήσκει διὰ τὸν κόσμον, ἀλλ’ ὁ κόσμος μισεῖ Αὐτόν· αντὶ εὐγνωμοσύνης ἀπαντᾷ ἀχαριστίαν· ἀπονήσκων δὲ ὑπέρ τοῦ ἀνθρώπου, βλέπει τὸν ἀνθρωπὸν μετὰ ἐμπαιγμῶν

καὶ ἀλαλαγμῶν προβαίνοντα εἰς τὴν καταδίκην Αὐτοῦ· Τούτο εἶνε τὸ ισχυρότερον πάθος, διότι αἰσθάνεται ὁ Χριστὸς κατὰ τὴν στιγμὴν ἑκείνην· λυπεῖται οὐχὶ διὰ τὰς μάστιγας καὶ τοὺς ἥλους, διότι οὗτοι οὗτοι τῷ λυτρωτῇ αὐτῶν ἐτομάζουσιν, ἀλλὰ διὰ τὰ δεινά, διότι αὐτούς τε καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ ἀναμένουσι· λυπεῖται, διότι οὗτοι καθίστανται τὸ ἀντικείμενον τῆς θείας ὄργης·

Ἄλλ’ ὅσῳ μεῖζων ἡ ἀγάπη Αὐτοῦ, τόσῳ μεῖζων παρίσταται καὶ ἡ λύπη· θλίβεται καὶ ἀδημονεῖ, διότι ὁ μαθητὴς Αὐτοῦ, ὁ σύντροφος τοῦ Μεσσιανικοῦ Αὐτοῦ βίου, ὁ μάρτυς τῆς ἀθωότητος καὶ τῆς ἀγιότητος Αὐτοῦ, προωρισμένος νὰ ἀποθάνῃ· ὑπέρ τῆς διδασκαλίας· τοῦ Ἰησοῦ, τίθεται αἴφνης ἐπὶ κεφαλῆς τῶν δημίων, καὶ τὸ φίλημα, διότι πρὸ διλίγου ὁ μαθητὴς ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ Διδασκάλου ὑποκριτικῶς ἐναπέθετο, βέλους εἶνε πικρότερον, καὶ διατρυπᾷ τὸ ἄγιον Αὐτοῦ στῆθος, καὶ σπαράττει τὰ σπλάγχνα, καὶ κεντεῖ τὴν καρδίαν τοῦ Ἰησοῦ· δριμύτερον τῆς λόγχης τοῦ Γολγοθᾶ· Ἡ λύπη τοῦ Δαβὶδ διὰ τὴν ἀνομίαν τῆς γῆς, ἡ θλίψις τοῦ Ἡλίου διὰ τὰ σκάνδαλα καὶ τὴν εἰδωλολατρείαν τοῦ Ἰσραήλ, οἱ θῆρνοι τοῦ Ἱερεμίου διὰ τὴν ἀπιστίαν τῆς Ἱερουσαλήμ, ἡσαν σκιαὶ μόνον τῆς θλίψεως τοῦ Ἰησοῦ ἐπὶ τοῖς ἐγκλήμασι τῶν ἀνθρώπων, διότι ἡ ἀπειρος ἀγάπη εἶνε τὸ μέτρον τῶν θλίψεων τῆς καρδίας Αὐτοῦ· Ἐν τοιαύτῃ λοιπὸν ἀγωνίᾳ ψυχῆς ἐπὶ τοῖς παθήμασι, καὶ θλίψει καρδίας ἐπὶ τῇ σκληροτραχηλίᾳ τῶν ἀνθρώπων, τρὶς προσηγύζατο ἐν Γεθσημανῇ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ὁ ιδρώς Αὐτοῦ ἐγένετο ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος, οἵτινες ἐπιπτον ἐπὶ τῆς γῆς. —

Τὴν ἐν Γεθσημανῇ ταύτην σκηνὴν μετ’ ἀπαραμίλλου ἐπιτυχίας παρέστησεν ὁ διάστημος καλλιτέχνης Liska ἐν τῇ ἐνταῦθα παρισταμένῃ εἰκόνι, διότι ἐν τῇ θεωρίᾳ τῆς εἰκόνος ταύτης ἀφαρπάζεται ὁ θεατὴς ὑπὸ θείου τινὸς συναισθήματος, καὶ ἀναμηνήσκεται καὶ ἀναπαριστᾶ πάντα τὰ γεγονότα, διότι συνώδευσαν τὴν σκηνὴν ταύτην, καὶ ἐμβλέπει ως ἐν κατόπτρῳ τὴν ἐν τῇ θείᾳ Μορφῇ τοῦ Ἰησοῦ ἀποκατοτριζομένην ἀγίαν Αὐτοῦ ψυχήν· Όποια πληθὺς πραγματικῶς ἥθικῶν ιδεῶν, ὅποια δὲ ποικιλία συναισθημάτων δὲν ἐμφανίζεται ἐνταῦθα! Ἀγάπη καὶ δικαιοσύνη, ἀνεξικακία καὶ αὐταπάρνησις, ταπεινοφροσύνη, ἀγιότης, πίστις, ἀφοσίωσις καὶ συλλήβδην πάσαι αἱ ἀρεταὶ ἐν τῇ τελειότητι αὐτῶν συγκεντροῦνται ἐνταῦθα ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἰησοῦ· Σκηνὴ τοσοῦτον πλουσίου περιεχομένου ἀνυψοῖ τὸν ἀνθρωπὸν εἰς μυρίας σκέψεις, ἡ ἀφονία δὲ καὶ ποικιλία τῶν συναισθημάτων, διότι διεγείρει ἡ θεωρία αὐτῆς, κινεῖ τὸν ἀνθρωπὸν εἰς χαρὰν ἀφ’ ἐνὸς καὶ εἰς δάκρυα ἀφ’ ἐτέρου· καὶ συντρίβεται ἀφ’ ἐνὸς τὴν καρδίαν, διότι ἐμβλέπει ἐν τῷ προσώπῳ Αὐτοῦ τὸ πάθος, διότε προξενεῖ ἡ προαισθήσις τῶν Παθῶν καὶ τῆς ἀχαριστίας τῶν ἀνθρώπων· παρηγορεῖται δὲ ἀφ’ ἐτέρου, διότι ἐμβλέπει ἐν Αὐτῷ τὴν μόνην παρηγορίαν καὶ ἐλπίδα, τὸν μόνον ἐν ταῖς θλίψεσι βοηθὸν καὶ γνήσιον πατέρα καὶ φίλον, στις ἐκχέει μὲν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὸ Πανάχραντον Αὐτὸν αἷμα, ἀλλ’ ἀναστὰς ως θεός τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἔχοργησεν αὐτῷ τὸν ἀρραβώνα τῆς ιδίας αὐτοῦ ἀναστάσεως καὶ τῆς μελλούσης ζωῆς.

